

Adroddiad i'r	Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
Dyddiad y cyfarfod	22 Tachwedd 2023
Aelod / Swyddog Arweiniol	Gwyneth Ellis, Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol
Awdur yr adroddiad	Liz Thomas, Pennaeth Cyllid
Teitl	Adroddiad Diweddaru ar Reoli'r Trysorlys 2023/24

1 Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1 Mae'r Adroddiad Diweddaru ar Reoli'r Trysorlys yn darparu gwybodaeth am weithgareddau rheoli trysorlys y Cyngor hyd yma yn 2023/24.
- 1.2 Mae'r term 'rheoli trysorlys' yn cynnwys rheoli benthyciadau, buddsoddiadau a llif arian y Cyngor. Mae tua £0.5bn yn mynd drwy gyfrifon banc y Cyngor bob blwyddyn. Roedd y benthyciad oedd gan y Cyngor heb ei dalu ar 31 Mawrth 2023 yn £261.5 miliwn ar gyfradd gyfartalog o 4.15%. Roedd ganddo hefyd £24.2 miliwn mewn buddsoddiadau ar gyfradd gyfartalog o 3.41%.

2 Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1 Ar 27 Hydref 2009 cytunodd y Cyngor y dylai'r gwaith o lywodraethu gweithgareddau Rheoli Trysorlys gael ei archwilio gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Rhan o'r rôl hon yw cael diweddariadau am weithgarwch Rheoli Trysorlys bedair gwaith y flwyddyn.
- 2.2 **Swyddogaeth y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio**
 - 2.2.1 Bydd y tîm Rheoli Trysorlys yn darparu adroddiadau i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn unol â'r amserlen isod:

Pwyllgor	Dyddiad	Teitl yr Adroddiad	Cynnwys yr Adroddiad
Llywodraethu ac Archwilio	Ionawr	Diweddariad Rheoli Trysorlys	- Amgylchedd Allanol - Risgiau - Gweithgaredd - Rheolyddion - Gweithgarwch yn y Dyfodol
Llywodraethu ac Archwilio	Ionawr	Strategaeth Rheoli Trysorlys	- Polisi - Strategaeth - Dangosyddion Darbodus
Y Cyngor	Chwefror	Strategaeth Rheoli Trysorlys	Fel uchod
Llywodraethu ac Archwilio	Ebrill	Diweddariad Rheoli Trysorlys	Fel y Diweddariad Rheoli Trysorlys uchod
Llywodraethu ac Archwilio	Gorffennaf	Diweddariad Rheoli Trysorlys	Fel y Diweddariad Rheoli Trysorlys uchod
Llywodraethu ac Archwilio	Gorffennaf	Adolygiad Rheoli Trysorlys	- Adolygiad o weithgarwch Rheoli Trysorlys yn ystod y flwyddyn flaenorol - Perfformiad swyddogaeth Rheoli Trysorlys
Y Cabinet	Medi	Adolygiad Rheoli Trysorlys	Fel uchod

Llywodraethu Archwilio	ac	Tachwedd	Diweddariad Trysorlys	Rheoli	Fel y Diweddariad Rheoli Trysorlys uchod
---------------------------	----	----------	--------------------------	--------	---

2.2.2 Mae Rheoli Trysorlys yn faes cymhleth sy'n cymryd amser i'w ddeall yn llwyr, a darperir diweddariadau rheolaidd. Felly ystyriwyd bod cyflwyno'r diweddariadau hyn i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn hytrach na'r Cyngor yn fwy priodol gan y gellid neilltuo'r amser a'r ymrwymiad angenrheidiol i'r maes hwn.

2.2.3 Mae'n rhaid i'r Pwyllgor gael lefel benodol o ddealltwriaeth yn y maes hwn a chaiff hyn ei gyflawni drwy ddiweddariadau rheolaidd. Mae ymgynghorwyr trysorlys y Cyngor, Arlingclose Ltd, hefyd yn darparu sesiynau hyfforddi i aelodau, er mwyn trafod y meysydd hyn yn fwy trylwyr.

2.2.4 Mae rôl y Pwyllgor yn cynnwys y canlynol:

- Deall y Dangosyddion Darbodus
- Deall effaith benthyca ar y sefyllfa refeniw
- Deall y cymhellion ehangach sy'n cael effaith ar weithgarwch Rheoli Trysorlys y Cyngor
- Sicrhau bod y Cyngor bob amser yn gweithredu mewn modd darbodus mewn perthynas â'i weithgarwch Rheoli Trysorlys

3 Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Bod aelodau'n nodi'r Adroddiad Diweddarau ar Reoli Trysorlys sy'n manylu ar y perfformiad hyd yma yn 2023/24.

3.2 Bod y Pwyllgor yn cadarnhau ei fod wedi darllen, wedi deall ac wedi ystyried yr Asesiad o'r Effaith ar Les (Atodiad 2) fel rhan o'i ystyriaethau.

4 Manylion yr adroddiad

4.1 Mae'r Adroddiad Diweddarau ar Reoli'r Trysorlys (Atodiad 1) yn cynnwys gwybodaeth am y canlynol:

- Amgylchedd economaidd allanol
- Risgiau
- Gweithgarwch
- Rheolyddion
- Gweithgarwch i ddod

5 Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

5.1 Mae penderfyniadau buddsoddi a benthyca da yn caniatáu i'r Cyngor roi adnoddau ychwanegol i wasanaethau eraill y Cyngor.

6 Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Amherthnasol.

7 Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

7.1 Dylai cynllunio ariannol a gwneud penderfyniadau sicrhau y rhoddir ystyriaeth briodol i ofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol ac, yn benodol, ystyriaeth briodol i effaith hirdymor penderfyniadau ariannol, gan gynnwys y cyfnod ad-dalu a chostau oes gyfan penderfyniadau buddsoddi cyfalaf, cynigion cyllideb â'u heffaith wedi eu hasesu'n briodol a strategaethau dyled a buddsoddiad hirdymor (rheoli trysorlys). Mae egwyddorion pwyll, fforddiadwyedd a chynaliadwyedd eisoes wedi'u cynnwys o fewn gofynion y Cod Darbodus a dylent fod yn sail i gynllunio ariannol a gwneud penderfyniadau.

7.2 Yng nghyd-destun rheoli trysorlys, mae'r gofynion presennol i asesu ac adrodd ar ganlyniadau ariannol hirdymor penderfyniadau buddsoddi a benthyca, gan ddefnyddio dangosyddion darbodus a chynllunio dyled hirdymor, yn cefnogi nodau cynaliadwyedd y Ddeddf Llesiant.

7.3 Mae'r adroddiad ar yr Asesiad o Effaith ar Les wedi ei gynnwys yn Atodiad 3 sy'n dangos sut mae strategaeth Rheoli Trysorlys effeithlon yn hyrwyddo nodau lles y Ddeddf.

8 Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1 Mae'r Cyngor wedi ymgynghori â'i ymgynghorwyr trysorlys, Arlingclose Ltd.

9 Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

- 9.1 Mae rheoli trysorlys yn golygu gofalu am symiau sylweddol o arian parod, felly mae'n rhan hanfodol o waith y Cyngor. Mae'n gofyn am strategaeth gadarn a rheolaethau priodol i ddiogelu arian y Cyngor, er mwyn sicrhau bod dyledion yn cael eu rheoli'n effeithiol ac yn ddoeth a bod enillion rhesymol ar fuddsoddiadau.
- 9.2 Mae Cod Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys yn ei gwneud yn ofynnol i'r pwyllgor hwn gael yr wybodaeth ddiweddaraf am weithgareddau Rheoli Trysorlys bedair gwaith y flwyddyn.

10 Pa risgiau sydd yna ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

- 10.1 Mae Rheoli Trysorlys ynddo'i hun yn risg, ond mae'r Cyngor yn monitro ac yn rheoli'r risgiau hyn fel yr amlinellir yn y prif adroddiad. Fodd bynnag, mae'n amhosibl cael gwared ar y risgiau hyn yn gyfan gwbl. Caiff strategaeth a gweithdrefnau rheoli trysorlys y Cyngor eu harchwilio'n flynyddol ac mae adolygiad yr archwiliad mewnol diwethaf yn gadarnhaol heb unrhyw fater sylweddol yn codi.

11 Pŵer i wneud y Penderfyniad

- 11.1 Mae Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid Cyfalaf a Chyfrifyddu) (Cymru) yn ei gwneud hi'n ofynnol i awdurdodau lleol ystyried Cod Ymarfer Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth ar Reoli Trysorlys sy'n penderfynu ar y gofyniad i'r Cyngor baratoi diweddariadau rheolaidd ar reoli'r trysorlys ac adroddiad blynyddol ar weithgareddau'r trysorlys yn ystod y flwyddyn ariannol flaenorol.